

Oponentský posudek na bakalářskou práci pana Nikity Shabalina *Gentrifikace v londýnské čtvrti Elephant and Castle z pohledu studentů*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií 2016, 51 s. –

Vedoucí práce: Mgr. Petr Gibas

Bakalářská práce pana kolegy Shabalina je věnována zajímavému (a zdánlivě novému) problému současné metropole: „gentrifikaci“. Tento mnohovrstevnatý jev se rozhodl student popsat na základě reflexe svých kolegů (studentů), v prostředí vhodně zvolené čtvrti Londýna. Osobně lituji, že si pan Shabalín nevybral prostředí Moskvy, ruské megapolis, kterou pravděpodobně zná lépe. Vzhledem k volbě města (s ohledem na své finanční a časové možnosti) musel totiž v tomto případě přistoupit k výzkumu po Skypu. Čtvrť tak nemohl zakoušet se svými informátory. Chybějící kolorit místa přitom podle mě může být handicapem, i když se kolega snažil o zvolené čtvrti sehnat relevantní informace (překvapivě však v práci absentuje jakákoliv celostní monografie o Londýně).

Přesto bych chtěla pana Shabalína pochválit nejen za výběr tématu, ale také za snahu seznámit se s vybranými klíčovými pracemi o „gentrifikaci“, za zájem o téma města i za velmi dobrou jazykovou vybavenost (občasné rusismy jsou v textu snadno přehlédnutelné). Akceptovatelný je i výběr informátorů metodou sněhové koule (i když tento termín pan Shabalín neuzivá), jejich počet (pět) by mohl být pro kvalitativní výzkum rovněž dostatečný; podobně vhodné jsou i problémy, na něž se autor ve svých rozhovorech po Skypu zaměřil. Za nejlepší část textu pak považuji úvodní kapitolu věnovanou genezi pojmu „gentrifikace“, průběhu a důsledkům „gentrifikace“ na základě kompilace odborné literatury, jakkoliv je škoda, že autor alespoň nezmínil i problém asanace pražského ghettá na přelomu 19. a 20. století a že se nesnažil šířeji autory píšící o procesu „gentrifikace“ charakterizovat. Jeho kompilační výkon by byl totiž podstatně přesvědčivější.

I přes tato nesporná pozitiva práce mám však k pojetí práce několik velmi důležitých výhrad metodického i analytického charakteru. Zaprvé zaráží jistá disproporčnost textu (vlastním výsledkům výzkumu je věnována s. 37-45). Zadruhé nepovažuji za vyčerpanou charakteristiku informátorů. Domnívám se, že si měl autor klást otázku, z jakých rodin tyto studenti pocházejí, jaké čtvrti, města, prostředí ve svém životě „zakusili“, jaká je jejich představa ideálního města, jaká je jejich politická orientace, jaký je jejich stupeň občanské angažovanosti, jaké jsou jejich záliby, preference trávení volného času atd. atd. Bez této výchozí charakteristiky však po mém soudu nelze provést zevrubnou analýzu studentské reflexe „gentrifikace“ londýnské čtvrti. Zatřetí autor nenabízí čtenáři přepis rozhovorů, ale pouze výčet témat, kterými se rozhovory zabývaly, a přehled základních otázek. Netřeba dodávat, že možnost každodenního kontaktu s informátory v „jejich“ čtvrti by umožnila analyzovat stávající problémy do hloubky a navíc zodpovědět i celou řadu problémů dalších. Začtvrté je pak bolestí práce nepropojenost tvrzení v odborné literatuře a vlastních zjištění výzkumníka.

Závěrem lze tak konstatovat, že student projevila angažovanost při výběru tématu a že jeho zájem o urbánii antropologii má značný potenciál. Schopnost hloubkové analýzy jevu si však bude muset teprve osvojit. Vzhledem k tomu, že se však jedná o práci bakalářskou, hodnotím jeho výzkum jako velmi dobrý.

V Praze 7. června 2016
CSc.

doc. PhDr. Blanka Soukupová,